

GH. GHEORGHIU-DEJ

40

DE ANI
DE LUPTĂ
A PARTIDULUI

60 bani

EDITURA POLITICĂ
1961

Proletari din toate țările, uniți-vă!

GH. GHEORGHIU-DEJ

40 DE ANI DE LUPTĂ SUB STEAGUL ATOTBIRUITOR AL MARXISM-LENINISMULUI

*Raport prezentat la Adunarea festivă
organizată cu prilejul aniversării a 40 de ani
de la crearea Partidului Comunist din România*

— 8 mai 1961 —

EDITURA POLITICĂ

București — 1961

Tovarăși,

Poporul român sărbătorește astăzi aniversarea unui mare eveniment din istoria țării noastre — 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din România, 40 de ani de luptă neabătută, sub steagul atotbiruitor al marxism-leninismului, pentru binele celor ce muncesc, pentru libertate și independența țării, pentru cucerirea și consolidarea puterii populare, pentru triumful nobilei cauze a socialismului și păcii. (Aplauze puternice, îndelungate.)

Cu prilejul acestei glorioase aniversări, Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român aduce un călduros omagiu *puternicului nostru partid*, sub a cărui conducere înțeleaptă clasa muncitoare, în alianță cu țărănimea muncitoare, au răsturnat dominația capitaliștilor și moșierilor, au instaurat puterea celor ce muncesc și construiesc cu succes orînduirea nouă, socialistă; *membrilor de partid*, care militează cu abnegație și devotament fără margini pentru mobilizarea poporului muncitor la îndeplinirea politicii partidului; *eroiceii clase muncitoare*, din mijlocul căreia s-a plămădit partidul nostru și care își îndeplinește cu cinste înalta ei misiune istorică de conducătoare a tuturor oamenilor muncii în lupta pentru construirea societății socialiste; *vrednicului și talentatului nostru popor*, milioanele de oameni ai muncii de la orașe și sate, care urmează cu dragoste și încredere partidul, cu convingerea neșrămutată că el îl

călăuzește spre noi și noi victorii, spre culmile cele mai înalte ale progresului și civilizației umane, societatea comunistă. (Aplauze puternice.)

În această zi memorabilă, gândurile noastre se îndreaptă spre luptătorii care au cimentat cu singele lor fundamentul edificiului luminos al socialismului, pe care-l înălțăm astăzi.

Glorie veșnică eroilor căzuți în lupta pentru libertatea și fericirea poporului, pentru independența patriei, pentru socialism!

În amintirea lor propun să păstrăm un moment de reculegere. (Asistența păstrează un moment de reculegere.)

FAURIREA PARTIDULUI COMUNIST DIN ROMÂNIA — O NECESITATE ISTORICĂ

Tovarăși,

Încă din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, proletariatul din România începuse să se afirme ca o forță socială înaintată, ridicând steagul luptei pentru drepturi și libertăți democratice, pentru interesele vitale ale celor ce muncesc. Ca rezultat al dezvoltării mișcării muncitorești și al răspîndirii ideilor marxiste, a fost creat în 1893 Partidul Social-Democrat al Muncitorilor din România. Datorită însă trădării elementelor burghezo-liberale strecurate în conducerea sa — grupul așa-zisilor „generoși” — partidul s-a dezorganizat.

Începînd din 1905, sub impulsul elementelor revoluționare muncitorești și al creșterii conștiinței de clasă a proletariatului, iau ființă și se dezvoltă sindicatele, organizate pe principiul luptei de clasă, care joacă un rol important în reconstituirea în 1910 a Partidului Social-Democrat din România. Deși a adus o contribuție prețioasă la ridicarea conștiinței politice a clasei munci-

toare, la organizarea luptei sale revendicative, Partidul Social-Democrat era dominat de ideologia reformistă a Internaționalei a II-a, care mergea pe linia colaborării și compromisului cu burghezia.

Un rol de seamă în răspîndirea marxismului l-a avut Dobrogeanu-Gherea, care a formulat platforma de revendicări general-democratice a cercurilor muncitorești. El a apreciat însă greșit condițiile obiective ale etapei în care se afla țara noastră, nu vedea că în România — țară cu o economie înapoiată în care predomină agricultura — capitalismul era în plină dezvoltare, iar o dată cu aceasta creștea proletariatul industrial, ca o clasă revoluționară, de sine stătătoare și în plină ascensiune. În opoziție cu ideile promovate de Lenin despre rolul proletariatului ca hegemon în lupta pentru desăvîrșirea revoluției burghezo-democratice, Gherea — purtător al unor concepții de esență menșevică — susținea că burghezia este clasa socială căreia i-ar reveni misiunea de a înfăptui revoluția democratică. El a elaborat concepțiile antimarxiste despre așa-zisa „neoîobăgie”, despre „socialismul în țările înapoiate”, care condamnau clasa muncitoare la pasivitate, ignorau imensele rezerve de energie revoluționară ale țărănimii și negau posibilitatea alianței muncitorești-țărănești, duceau proletariatul la remorca burgheziei.

În mișcarea muncitorească din Transilvania dominau în acel timp concepțiile reformiste, austro-marxiste, care duceau la fărîmîțarea forțelor oamenilor muncii de diferite naționalități.

Una din cele mai glorioase pagini ale istoriei poporului nostru au fost răscoalele țărănești din 1907. Ele au avut un caracter deosebit de ascuțit și au cuprins întreaga țară, zguduind temeliiile orînduirii burghezo-moșierești. Lenin a apreciat că această răscoală a țărănilor din România „a jucat același rol în ceea ce privește im-

bunătățirea situației lor ca revoluția din 1905—1907 în Rusia”¹.

Cînd țara a fost cuprinsă de vîlvătaia marilor răscoale, organizații muncitorești locale și militanți revoluționari din mișcarea socialistă, ridicîndu-se împotriva elementelor oportuniste din conducerea mișcării, au sprijinit lupta dreaptă a țărănimii. Muncitorii din București, Buhuși, din Ploiești și din localitățile petroliere de pe Valea Prahovei, din Iași, Galați, Brăila au organizat numeroase acțiuni, greve, întruniri și demonstrații de sprijin și solidaritate cu țărăimea răsculată; muncitorii celeristi din Pașcani și de pe linia ferată Dolhasca-Fălticeni au eliberat cu forța pe țărani arestați. Presa muncitorească făcea să răsunе glasul clasei muncitoare împotriva masacrelor săvîrșite de guvernul reacționar în reprimarea țărănimii. „Arătați pretutindeni pe dușmanul adevărat — se adresa ziarul „România Muncitoare” către muncitorii îmbrăcați în haine militare — și dacă va fi nevoie și dacă va fi cu putință, dați-vă de partea răsculaților ca să luptați contra acestui dușman”. Partea conștientă a proletariatului vedea în țărăimea răsculată o forță de luptă împotriva dușmanului comun — clasele exploataatoare și orînduirea bazată pe jugul capitaliștilor și moșierilor.

Răscoala a fost înecată în sînge cu sălbăticie și ură bestială. Lecția istorică pe care răscoalele au evidențiat-o este aceea că țărăimea nu poate învinge în lupta împotriva exploatării moșierești, pentru pămînt, decît în alianță și sub conducerea proletariatului — clasa cea mai revoluționară a societății. Sprijinul acordat de către muncitori țărănimii răsculate provestea alianța muncitorească-țărănească realizată mai tîrziu, prin lupta perseverentă a partidului comunist.

¹ „Lenin despre România”, Editura politică, 1960, pag. 31.

C.

În anii premergători primului război mondial combativitatea elementelor înaintate din mișcarea socialistă a crescut și s-a afirmat puternic în lupta clasei noastre muncitoare împotriva participării Romîniei la războiul imperialist.

În 1914 marile puteri imperialiste au dezlănțuit războiul de jaf și cîrtoare, pentru o nouă reîmpărțire a lumii. La izbucnirea războiului, liderii Internaționalei a II-a, conducători oportuniști ai partidelor social-democrate — încălcînd hotărîrile Congresului socialist internațional de la Basel din 1912 — au trădat cauza socialismului, au trecut de partea propriilor guverne și a propriei burghezii, sprijinind războiul imperialist.

Aceasta a însemnat falimentul social-democrației, falimentul Internaționalei a II-a.

Vladimir Ilici Lenin a desfășurat o uriașă activitate de clarificare ideologică și mobilizare a mișcării muncitorești mondiale împotriva războiului imperialist, lansînd lozincă transformării acestuia în război civil pentru răsturnarea burgheziei și cucerirea puterii de către proletariat. Înfăptuirea acestei lozinci de către gloriosul partid bolșevic a dus în Rusia la victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Partidul Social-Democrat din România, fără să fi ajuns la înțelegerea clară a ideii leniniste cu privire la transformarea războiului imperialist în război civil, a participat la Conferința socialistă internațională de la Zimmerwald, iar reprezentanții săi au făcut parte din grupul zimmerwaldienilor de stînga, organizat din inițiativa lui Lenin.

Partea cea mai avansată a clasei noastre muncitoare, în frunte cu aripa de stînga, revoluționară, din Partidul Social-Democrat s-a ridicat cu hotărîre împotriva participării Romîniei la primul război mondial imperialist, a organizat curajoase greve și demonstrații de protest, care

au culminat cu eroica manifestație de la Galați din 13 iunie 1916, înăbușită în sînge de guvernul liberal.

Victoria de însemnătate mondială a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie a deschis o nouă epocă în istoria omenirii — epoca trecerii de la capitalism la socialism. Ideile ei s-au răspîndit în întreaga lume și au avut un uriaș ecou în rîndurile maselor largi din România, găsind în condițiile economice și sociale din țara noastră un teren deosebit de fertil.

România a pășit pe calea dezvoltării capitaliste mai accentuate în perioada trecerii capitalismului apusean în stadiul monopolist. Ca urmare, capitalul monopolist internațional a pătruns în principalele ramuri ale economiei, ceea ce a perpetuat infeudarea economică și politică a României de către marile puteri imperialeste. Aceasta a ascuțit puternic toate contradicțiile sociale, masele muncitoare fiind crunt oprimate, lipsite de cele mai elementare drepturi.

Primul război mondial, care a pricinuit poporului imense suferințe, doliu, foamete, ruină economică, a făcut să crească mai mult ca oricînd ura și revolta maseilor muncitorești și țărănești împotriva stăpînirii burghezo-moșierești.

Exemplul Revoluției din Octombrie a fost flacăra înnoitoare, care a întetit lupta maselor muncitoare din țara noastră. Trăiește viu în amintirea mea tabloul marelui și emoționant al evenimentelor din Moldova, în imediata apropiere a frontului, unde mă aflam ca tinăr muncitor. (Aplauze.) Starea de efervescență revoluționară a trupelor rusești, care, refuzînd să mai lupte, îi arestau pe ofițerii țariști și creau comitete de soldați, ecoul instaurării puterii muncitorești-țărănești în Rusia aveau o influență puternică asupra populației muncitoare și insuflau muncitorimii și țărănimii un curaj și o hotărîre de luptă încă necunoscute la noi în țară.

Procesul de radicalizare a maselor s-a desfășurat rapid. Demonstrațiile muncitorești, grevele muncitorilor mineri, petroliști, forestieri au luat o puternică amploare, transformîndu-se în mari acțiuni de clasă. În focul acestor lupte, partidul socialist și sindicatele s-au reorganizat, mișcarea muncitorească devenind în scurt timp o largă mișcare de masă cum nu fusese niciodată pînă atunci.

În teritoriul ocupat de trupele germane, organizațiile socialiste, acționînd în stare de ilegalitate, ridicau masele la luptă pentru pămînt, pîine, pace, libertate, fiind singura forță politică ce chema poporul să se împotrivească jefuirii țării de către ocupanți.

Puternice acțiuni revoluționare au început în Transilvania, unde lupta de clasă a proletariatului se împletea strîns cu lupta împotriva asupririi naționale, pentru scuturarea jugului habsburgic.

Plini de încredere în forța creatoare a poporului, socialiștii romîni, într-un manifest răspîndit în 1917, adresau maselor muncitoare cuvinte calde de îndemn la luptă revoluționară : „Ceea ce noi cerem, în Rusia s-a și împlinit. Sus inimile ! Societatea capitalistă trebuie să dispară ! Jos cu aservirea economică și politică ! Jos cu democratismul fals și ipocrit ! Jos cu războiul dintre popoare, trăiască războiul între clase ! Trăiască organizarea, curajul, voința proletariatului din România !... Afîntiți-vă privirea și îndreptați-vă pașii numai într-acolo unde flutură steagul roșu”.

Valurile luptei revoluționare amenințau existența regimului capitalist în țara noastră. Muncitorimea își manifesta solidaritatea frățească cu Marea Revoluție Socialistă din Octombrie : prin mari greve și demonstrații de stradă, ea se ridica împotriva intervenției mîrșave a reacțiunii romîne contra tinerei Puteri sovietice.

Sub presiunea acestor lupte, clasele dominante au fost silit să satisfacă un gir de revendicări muncitorești și să acorde unele drepturi democratice. În multe locuri țărănimea a trecut la împărțirea pământurilor moșierești și alungarea autorităților. Prămintările revoluționare s-au întins și în rindurile armatei, în rindurile marinilor flotei de pe Dunăre și din Marea Neagră care s-au răsculat, au ales comitete revoluționare și au arborat pe vase steagul roșu al revoluției. S-au creat batalioane revoluționare române care au luptat pe teritoriul Rusiei, alături de Armata Roșie, împotriva forțelor contrarevoluționare.

Burghezia și moșierimea au înțeles că prăbușirea propriei lor puteri devenea inevitabilă dacă mișcarea revoluționară a proletariatului se unea cu lupta pentru pământ a maselor țărănești. Însămintate de înfrigurarea Revoluției ruse, care a dat pământ țăranilor, clasele stăpânitoare au vînturat încă din 1917 promisiuni cu privire la o reformă agrară, înlăptuită în 1921 în mod ciuștit, incomplet, ea menținînd mai departe marea proprietate moșierească. Scopul urmărit a fost mărturisit limpede de un reprezentant al așa-numitului Comitet agrar din România: „o amîinare a reformelor agrare... ar fi avut drept consecință, fără nici o îndoială, grave tulburări sociale și politice, și în circumstanțele actuale, ale periculoasei vecinătăți cu bolșevismul rus și ungar... n-ar fi fost exclus ca profunde nemulțumiri ale țăranilor să fi izbucnit printr-o revoluție politică redutabilă”.

Greva generală din octombrie 1920 a ridicat la luptă aproape întregul proletariat din România, scoțînd în evidență gradul de radicalizare și capacitatea de luptă revoluționară a clasei muncitoare.

În condițiile în care masele muncitoare desfășurau mari bătălii de clasă, linia oportunistă a conducerii partidului socialist a ajutat burghezia să manevreze, să înăbușe pe rînd luptele revoluționare ale proletariatului

și ale țărănimii, să prelungească existența regimului burghezo-moșieresc cu un sfert de veac.

Sub influența exemplului lui Octombrie, în focul luptelor revoluționare se producea însă o profundă schimbare în modul de a gîndi al clasei muncitoare. Aceasta s-a manifestat în ascuțirea luptei ideologice din siml partidului socialist, în apariția și dezvoltarea grupelor comuniste, în orientarea tot mai hotărîtă a membrilor partidului și a maselor muncitoare spre ideile marxism-leninismului.

Prin propria sa experiență, clasa noastră muncitoare a verificat valoarea de neprețuit a cuvintelor lui Lenin: „Numai partidul comunist, dacă el e într-adevăr avangarda clasei revoluționare... numai un astfel de partid este în stare să conducă proletariatul în lupta cea mai necrușătoare, cea mai hotărîtă, în lupta finală împotriva tuturor forțelor capitalismului. Pe de altă parte, numai sub conducerea unui asemenea partid proletariatul e în stare să deslășoare asaltul său revoluționar în toată vigoarea lui...”¹

UN ASTFEL DE PARTID A LUAT FIINTĂ LA NOI ÎN ȚARA ACUM 40 DE ANI, CIND CONGRESUL GENERAL AL PARTIDULUI SOCIALIST, ÎNTRUNIT LA 8 MAI 1921, A HOTĂRÎT CU O MAJORITATE ZDROBITOARE DE VOTURI CREAREA PARTIDULUI COMUNIST ȘI AFILIEREA LUI LA INTERNAȚIONALĂ A III-A, COMUNISTĂ. (Aplauze furtivoase.) ASTĂZI PUTEM APRECIA ÎN PERSPECTIVA ISTORICĂ URIAȘA ÎNSEMNĂTATE PE CARE A AVUT-O ÎN VIAȚA CLASEI MUNCITOARE ȘI A ÎNTREGULUI NOSTRU POPOR ACEST MĂRET EVENIMENT. A ÎNCEPUT O ETAPĂ NOUĂ ÎN LUPTA PROLETARIATULUI ȘI A MASELOR MUNCITOARE. ÎN FRUNTEA LOR SE AFLA ACUM UN CONDUCĂTOR DEVOTAT PÎNĂ LA CAPĂT CAUZEI DEZROBIRII CELOR CE MUNCESC, HOTĂRÎT SĂ CONDUCA LA VICTORIE LUPTA POPORULUI PENTRU ELIBERAREA DE ORICE EXPLOATARE ȘI ASUPRIRE. (Aplauze puternice.)

¹ V. I. Lenin, Opere, vol. 31, E.S.P.L.P. 1956, pag. 168—169.

PARTIDUL — LUPTĂTOR NEÎNFRICAT
PENTRU APĂRAREA INTERESELOR VITALE
ALE POPORULUI

Tovarăși,

De la înființarea sa, partidul comunist și-a închinat toate forțele luptei pentru „triumful marelui ideal socialist” — așa cum a proclamat încă la primul său Congres.

Pentru a înfăptui acest ideal al clasei muncitoare, el a avut de luptat împotriva elementelor oportuniste, reformiste, care, cu sprijinul burgheziei și moșierimii, au scindat mișcarea muncitorească. Această sciziune a durat aproape 30 de ani și a avut urmări nefaste, slăbind forța de luptă a proletariatului. Inscriind pe steagul său ideea făuririi unității politice și organizatorice a clasei muncitoare, partidul a desfășurat de-a lungul anilor o vastă activitate în mijlocul sindicatelor și al celorlalte organizații de masă muncitorești, în fabrici și uzine, a militat cu perseverență pentru închegarea Frontului unic muncitoresc.

Ilegalizat în 1924, Partidul Comunist din România, înfruntând teroarea și prigoana sălbatică a claselor stăpânitoare, a dat nenumărate jertfe din rândurile celor mai buni fii ai poporului muncitor, aruncați în închisori, schingiuliți bestial în becurile siguranței, asasinați. În momentele cele mai grele pentru oamenii muncii, cuvântul partidului răsună cu curaj, indicând drumul ce trebuia urmat, însuflind poporului forță și încredere în victorie. (Aplauze îndelungate.)

Între anii 1923—1928, partidul a inițiat, organizat și condus numeroase acțiuni greviste ale metalurgistilor din București, Reșița, Cluj, ale minerilor din Valea Jiului și Banat, ale lucrătorilor industriei lemnului din Valea Mureșului și Suceava, ale petroliștilor din Valea Prahovei, ale textiliștilor din București, Buhuși, Timișoara, ale tipo-

grafilor și ale muncitorilor din porturi, acțiuni ale țărănilor împotriva poverilor fiscale și executărilor silite și alttele.

Partidul folosea în lupta sa toate posibilitățile legale. Numărul important de voturi obținut în alegerile parlamentare din 1931 de candidații Blocului muncitoresc-țărănesc arată influența de care se bucura partidul.

O armă puternică de răspindire în masă a cuvântului partidului, de propagare a ideilor marxist-leniniste a fost presa ilegală — „Scinteia”, „Lupta de clasă”, nenumăratele publicații și broșuri editate de partid, Căitorii, care au astăzi la îndemână în tiraje de sute de mii și milioane de exemplare presa partidului, ediții complete ale operei marxism-leninismului, o vastă literatură politică, își pot cu greu reprezenta activitatea plină de abnegație pe care o desfășurau comuniștii în ilegalitate pentru a tipări și răspindi cuvântul partidului.

Partidul a luptat cu hotărâre pentru deplină egalitate în drepturi a oamenilor muncii de toate naționalitățile, împotriva asuprii naționale, a combătut cu întransigență naționalismul, șovinismul, antisemitismul, a promovat neobosit ideile internaționalismului proletar.

Popularizarea largă a realizărilor Uniunii Sovietice, demascarea minciunilor și calomniilor prin care dușmanii sociailismului încercau să ponegrească Puterea sovietică a fost întotdeauna o parte importantă a politicii partidului nostru, un mijloc din cele mai puternice de a arăta maselor perspectivele luminoase pe care socialismul le deschide poporului muncitor. (Aplauze.)

Combătînd neobosit politica cercurilor reacționare, care transformaseră România într-un pion al intereselor marilor puteri imperialiste, într-un cap de pod al pregătirii războiului antisovietic, partidul a militat cu consecvență și tenacitate pentru o politică de prietenie și alianță cu Uniunea Sovietică. El a arătat permanent po-

porului că „războiul contra U.R.S.S. ...va fi totodată războiul nemilos contra maselor muncitoare din România însăși”. că „apărind U.R.S.S., ele se apără totodată pe ele însele, apără interesele lor zilnice, interesele lor vitale și istorice...”

În procesul de întărire organizatorică și de călărie ideologică, partidul a dus o luptă îndârjită împotriva concepțiilor reformiste, ca și împotriva a tot felul de curenți oportuniste, de dreapta și de stînga, lichidatoriste, anarhice, și în mod deosebit a tendințelor sectariste, de izolare de mase.

În anul 1929, tocmai în perioada cînd România intra în criza economică, partidul trecea printr-o grea încercare. Elemente provocatoare, aventuriste, ce se strecuraseră în conducerea sa, grupate în două fracțiuni — Pauker-Luximin și Barbu — au rupt în două partidul, sindicatele, U.T.C.-ul și au dezlănțuit în interiorul partidului o luptă fracționistă fără de principii, care a durat doi ani. Ei au subminat grav forțele și prestigiul partidului, au creat o atmosferă de dezorientare și demoralizare a membrilor de partid, au desconspirat numeroși activiști, care au căzut în minile organelor represive ale statului burghezo-moșieresc. Desigur, organele siguranței nu erau străine de această provocare.

Luptele fracționiste au paralizat partidul, l-au adus la un pas de lichidare, împiedicîndu-l să joace rolul de conducător politic și organizatoric al luptei împotriva încercărilor claselor exploatare de a ieși din criză pe spina celor ce muncesc.

Numai datorită ajutorului politic dat de Comitetul Executiv al Internaționalei Comuniste, luptele fracționiste au putut fi lichidate, restabilindu-se unitatea rîndurilor partidului.

Un rol de seamă în evoluția mișcării revoluționare din România l-a avut Congresul al V-lea al P.C.R., care a

făcut analiza caracterului și perspectivei revoluției în țara noastră, a stabilit linia strategică și tactică a partidului în vederea desăvîrșirii revoluției burghezo-democratice și trecerii la revoluția socialistă. Pe baza orientării date de Congres, atenția partidului a fost îndreptată spre detașamentele principale ale proletariatului — muncitorimea celeristă, din industria petrolieră, minieră —, spre întărirea organizațiilor de partid din întreprinderi.

Partidul a organizat un șir de mari acțiuni muncitorești. Ele au culminat cu eroicele lupte din ianuarie-februarie 1933 ale muncitorilor celeristi și petroliști, care s-au ridicat cu hotărîre împotriva cîrbelor de sacrificiu, mizeriei, înrăutățirii condițiilor de trai ale clasei muncitoare, împotriva înfeudării tot mai mari a țării puterilor imperialiste, pentru a bara drumul fascismului și al războiului antisovietic. PRIN ÎNALȚUL LOR NIVEL DE ORGANIZARE, PRIN AMPLAREA ȘI SPIRITUL LOR REVOLUȚIONAR, ACESTE LUPTE AU MARCAT UN MOMENT DE COTITURĂ ÎN DEZVOLTAREA PARTIDULUI ȘI A ÎNTREGII MIȘCĂRI MUNCITOREȘTI. (Aplauze puternice.)

Cu toate că luptele din ianuarie-februarie 1933 au fost înăbușite în sînge, ele au lînat ofensiva capitalistă împotriva condițiilor de muncă și de viață ale oamenilor muncii, au dat o lovitură puternică politicii de fascizare a țării, au contribuit la creșterea conștiinței politice și la îmbogățirea experienței de luptă a proletariatului. Au crescut influența și autoritatea partidului, numeroși muncitori din marea industrie, care au stat în fruntea acestor eroice acțiuni, au intrat în rîndurile lui, îmbunătățindu-î compoziția socială și întărindu-î legăturile cu clasa muncitoare.

Fîind prima mare ridicare a proletariatului împotriva fascismului pe plan internațional după instaurarea hitlerismului în Germania, luptele muncitorești din ianuarie-februarie 1933 au dus la creșterea prestigiului internațional al clasei noastre muncitoare. (Aplauze.)

Călăuzit de îndrumările prețioase ale Congresului al VII-lea al Internaționalei Comuniste, partidul și-a intensificat activitatea pentru făurirea unității de acțiune a clasei muncitoare și stringerea în jurul proletariatului a tuturor păturilor și categoriilor sociale interesate în propășirea democratică a țării, apărarea păcii și a independenței naționale, în vederea închegării unui larg front popular antifascist. Au fost create numeroase organizații de masă legale ca Liga muncii, Comitetul național antifascist, asociația „Amicii U.R.S.S.”, Blocul democratic, Frontul studențesc democrat etc.; alături de ziarele și revistele ilegale, a fost editat un mare număr de publicații legale, cu caracter democratic, progresist. Toate acestea ilustrează amploarea pe care a căpătat-o activitatea partidului în această perioadă, marea bogăție a metodelor pe care le-a folosit, priceperea cu care a știut să îmbine formele muncii ilegale cu cele legale și semi-legale.

În ciuda obstrucțiilor și sabotajului partidelor burghezo-moșierești și conducătorilor oportuniști ai Partidului Social-Democrat, partidul a izbutit să realizeze un sir de organizații democratice — Blocul democratic, Frontul plugarilor, M.A.D.O.Sz-ul, unele organizații locale ale Partidului Social-Democrat — într-un front comun de luptă, care a obținut succese importante în alegerile parlamentare partiale și comunale din 1936 și 1937. Roadele activității partidului s-au văzut totodată în numeroasele acțiuni greviste desfășurate pe baza frontului unic, în acțiunile publice de masă cu caracter antifascist și antirăzboinic, între care puternicele demonstrații care au avut loc la 1 Mai 1939 în aproape toate centrele mari din țară, și în primul rând în București, împotriva dictaturii regale.

Frînarea pentru un timp a procesului de fascizare a țării s-a datorat luptei pline de abnegație duse, sub con-

ducerea partidului, de clasa muncitoare și de forțele progresiste grupate în jurul ei.

l. ÎN ANII ÎNTUNECAȚI AI DICTATURII FASCISTE, CIND CLASELE EXPLOATATOARE AU ÎMPINS ȚARA ÎN PRĂPASTIA RĂZBOIULUI CRIMINAL ANTISOVIETIC, ALĂTURI DE GERMANIA HITLERISTĂ, PARTIDUL COMUNIST A FOST SINGURA FORȚĂ POLITICĂ CARE S-A RIDICAT ÎN APĂRAREA INTERESELOR NAȚIONALE, PENTRU IEȘIREA ROMÂNIEI DIN ACEST RĂZBOI ȘI ÎNTOARCEREA ARMELOR ÎMPOTRIVA GERMANIEI HITLERISTE. (Apluze îndelungate.)

Se cunoaște în ce condiții grele s-a desfășurat activitatea partidului. O mare parte a activiștilor se aflau în închisori și lagăre; în conducerea partidului se strecurase o clică de trădători, care desfășurau o activitate criminală de descompunere și lichidare a organizațiilor de partid, dădeau pe mina siguranței cadre de partid devotate, încercau prin toate mijloacele să împiedice desfășurarea luptei împotriva războiului hitlerist.

Înfruntînd teroarea sălbatică, comuniștii, devotați cauzei partidului și însuflețiți de patriotism fierbinte, au dus o luptă neînfărcată pentru mobilizarea maselor împotriva dictaturii și a ocupanților hitleriști, au organizat numeroase acțiuni de sabotare a mașinii de război fasciste. Ei erau hotărâți să nu-și crute forțele, să-și dea în caz de nevoie și viața pentru libertatea și viitorul fericit al poporului. Procesele care s-au ținut lanț în fața consiliilor de război, condamnările la moarte și execuțiile sînt mărturii ale luptei lor eroice.

Comuniștii romîni aveau o încredere neclintită în victoria Armatei Sovietice, fiind pe deplin convinși că se apropia ziua cînd forța monstruoasă a hitlerismului, care amenința civilizația și progresul întregii omeniri, va fi sfărîmată pentru totdeauna.

f. Loviturile zdrobitoare date armatelor fasciste în anii 1942—1943 de Armata Sovietică au provocat o profundă criză politică și militară a dictaturii fasciste antonesciene,

au ascuțit contradicțiile interne ale regimului burghezo-moșieresc și au dat un puternic impuls luptei antifasciste, stării de spirit antihitleriste din rândurile maselor. Comuniștii au dus o muncă perseverentă pentru a stringe laolaltă toate forțele patriotice într-un front comun de luptă, pe baza unei platforme largi, în vederea răsturnării dictaturii militare-fasciste și eliberării țării.

Supunând unei multilaterale analize situația internă și internațională pe plan politic și militar, cadrele de bază ale partidului au trecut încă în luna august a anului 1943 la elaborarea planului de organizare a insurecției armate. Înfăptuirea acestui plan a început prin înlăturarea din conducerea partidului a elementelor trădătoare și capitulante, ceea ce a făcut posibilă mobilizarea tuturor forțelor partidului pentru lărgirea frontului antihitlerist și pregătirea răsturnării guvernului antonescian. (Aplauze.)

Partidul a trecut la organizarea și înarmarea — în capitală, Oltenia, Dobrogea, Moldova, Banat și Țara Birsei a formațiunilor de luptă patriotice, alcătuite din muncitori comuniști, uteciști și fără de partid, patrioți hotărâți să lupte cu arma în mână pentru doborârea dictaturii militare-fasciste și alungarea hoardelor hitleriste.

Pentru concentrarea forțelor patriotice a avut o deosebită însemnătate faptul că Partidul Comunist din România, datorită muncii sale perseverente pentru unitatea de acțiune cu Partidul Social-Democrat, a reușit să înrăpuiască, la 1 Mai 1944, Frontul unic muncitoresc.

În ce privește așa-numitele partide „istorice” ale burgheziei și moșierimii — partidul național-țărănesc și partidul național-liberal — se știe că acestea se autodizolvaseră încă din timpul dictaturii regale a lui Carol al II-lea. În întreaga perioadă a dictaturii militare-fasciste, ele au rămas „partide” fără organizații și fără membri, fără măcar să încerce organizarea unor acțiuni

politice de masă și fără ca un singur fruntaș al lor să se fi expus unei condamnări pentru activitate antihitleristă. Înlăturarea de „autodizolvare” conducătorii național-țărăniști și liberali au respectat-o și în tot timpul criminalului război antisovietic. Singura activitate a partidelor „istorice”, ai căror conducători se pătasera prin sprijinul acordat împingerii României în războiul hitlerist, a constat în această perioadă în acțiuni de culise sterile și în pertractări cu Antonescu pînă în preziua răsturnării lui.

Atît conducătorii partidelor burgheze cit și cercurile palatului, în frunte cu regele, au manevrat vreme îndelungată în vederea înlăturării așa-numitei „variante balcanice” a lui Churchill, de ocupare a României și a altor țări din Balcani de către trupele anglo-americane. De această „variantă”, forțele politice reacționare legau speranțele lor de a stăvili lupta maselor populare, de a salva otinduirea capitalistă-moșierească.

După ani de zile de respingere a propunerilor partidului nostru cu privire la acțiuni comune împotriva dictaturii militare-fasciste, abia cînd Armata Sovietică în ofensivă ei eliberatoare pășise pe pămîntul României, cînd masele erau cuprinse de profunde frămîntări, iar în armată creștea puternic starea de spirit antihitleristă, conducătorii partidului național-țărănesc și partidului național-liberal, temîndu-se să rămînă în afara evenimentelor și în izolare totală, au acceptat crearea, împreună cu Partidul Comunist din România și Partidul Social-Democrat, a Blocului național-democrat, pe baza unei platforme largi elaborate de partidul nostru.

Acțiunea partidului a cuprins, de asemenea, un număr de generali și ofițeri patrioți care, în fața dezastrului iminent, au ajuns la concluzia că răsturnarea dictaturii fasciste era singura cale de salvare a țării de la catastrofa.

Situația militară tot mai proastă, creșterea revoltei poporului împotriva războiului antisovietic au dus la adâncirea contradicțiilor dintre Antonescu și cercurile palatului, care vedeau în participarea regelui la înlăturarea lui Antonescu și în trecerea României de partea coaliției antihitleriste singura speranță de a scăpa de răspunderile grele ce apăsau pe umerii regelui și ai sfetnicilor săi pentru tirirea României în războiul împotriva U.R.S.S.

În aceste condiții, regele și cercurile palatului au fost nevoite să accepte planul de acțiune stabilit de Partidul Comunist, singura forță politică reală care acționa în vederea răsturnării guvernului antonescian și ieșirii României din războiul hitlerist.

Însuși faptul acesta constituie recunoașterea rolului hotărâtor jucat de partid în acest moment crucial pentru destinele țării.

La 23 August 1944, în conformitate cu planul insurjecției, guvernul Antonescu a fost arestat, unități ale armatei împreună cu formațiuni de luptă patriotice din capitală și din alte centre ale țării au ocupat principalele instituții publice, au atacat și dezarmat unitățile hitleriste. Armata română a întors armele împotriva Germaniei fasciste și, însoțită de scurtile nobile ale războiului anti-hitlerist și de dragoste de patrie, a luptat eroic, alături de glorioasa Armată Sovietică eliberatoare, până la victoria deplină asupra Germaniei hitleriste. (Aplauze vii, prelungite.)

În locul războiului dus împotriva fascismului s-a lăsat în frâiele de arme româno-sovietică, s-au întărit prietenia frățască a poporului nostru față de țara socialismului victorios, Uniunea Sovietică, recunoaștința fierbinte față de Armata Sovietică eliberatoare, ai cărei ostași și-au dat singele pentru libertatea țării noastre. (Aplauze puternice, îndelungate.)

INSURECȚIA ARMATĂ VICTORIOASĂ DIN AUGUST 1944 A DESCHIS O ERĂ NOUĂ ÎN ISTORIA POPORULUI ROMÂN, A ÎNSĂMÎNĂT ÎNCEPUTUL REVOLUȚIEI POPULARE, CARE A SCHIMBAT DIN TEMELII VIAȚA ȚĂRII.

3. ÎN FRUNTEA REVOLUȚIEI POPULARE VICTORIOASE

Tovarăși,

a. După 20 de ani de ilegalitate, partidul nostru a trecut la reorganizarea și întărirea rindurilor sale potrivit noilor împrejurări. Zeci de mii de muncitori și alți oameni ai muncii au intrat în partid. Mișcarea sindicală, reorganizată pe baza frontului unic, a cuprins în scurtă vreme marea majoritate a muncitorilor și funcționarilor; s-a reorganizat și și-a lărgit rindurile Uniunea Tineretului Comunist.

b. Puternica influență și autoritate dobândite de partid în mase, marea sa forță mobilizatoare s-au vădit cu putere în perioada luptei pentru înfăptuirea reformelor democratice pe baza platformei elaborate de partid, pentru defascizarea aparatului de stat, zădărnicierea uneltirilor reacțiunii, care sabota participarea României la războiul antihitlerist și adâncea haosul economic, pentru instaurarea unui guvern democratic. La chemarea partidului, masele populare, sub conducerea comuniștilor, luau cu asalt primăriile și prefecturile, instalind în fruntea acestora pe propriii lor reprezentanți; țărănimea, cu sprijinul direct al clasei muncitoare, punea stăpânire pe pământurile moșierești.

Valul luptei populare a înlăturat succesiv de la cîrma țării cele 3 guverne cu majoritate reacționară, hotărînd soarta bălăliei pentru putere. Instaurarea la 6 martie 1945 a guvernului democratic, condus de dr. Petru Groza, a deschis drum liber unor profunde transformări revoluțio-

nare în viața economică și social-politică a României. (Aplauze.)

Prin înfăptuirea și legiferarea reformei agrare a fost rezolvată problema fundamentală a desăvîrșirii revoluției burghezo-democratice și s-a încheiat alianța dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare. Pe baza programului elaborat de Conferința națională a P.C.R. din octombrie 1945, s-a trecut la refacerea economiei naționale, s-au înfăptuit importante reforme cu caracter anti-capitalist, a fost democratizat aparatul de stat. Partele democratice, conduse de partid, au înfrînt încercările reacțiunii de a restaura vechile stări de lucruri și au pus capăt pentru vecie dependenței țării de puterile imperialiste. Discreditate în fața poporului, lipsite de bază în mase, partidele politice reacționare au suferit o zdrobitoare înfrîngere în alegerile din 1946 și au dispărut curînd de pe arena politică a țării.

La sfîrșitul anului 1947 a fost înlăturată monarhia, România proclamîndu-se Republică Populară. (Aplauze însuflețite.) Aceasta a marcat momentul istoric al încheierii primei etape a revoluției democrat-populare și al tregerii la îndeplinirea sarcinilor marelle ale revoluției socialiste.

Pentru rezolvarea acestora era necesară realizarea unității depline, politice și organizatorice, a clasei muncitoare. Unificarea Partidului Comunist și a Partidului Social-Democrat, pe baza ideologiei marxist-leniniste, și crearea Partidului Muncitoresc Român a însemnat victoria deplină și definitivă a leninismului în mișcarea muncitorească din România. (Aplauze îndelungate.)

Partidul nostru a manifestat o neslăbită atenție pentru întărirea continuă a rîndurilor sale, a unității sale și disciplinei de partid, pentru justa reglementare a compoziției sale sociale, pentru îmbunătățirea activității or-

ganizatorice, ideologice și politice de masă a organelor și organizațiilor de partid.

Din numărul total de 869.759 membri și candidați de partid la 31 martie 1961 — numărul muncitorilor reprezintă 51,69 la sută, față de 42,61 la sută cît reprezenta la sfîrșitul anului 1955, în timpul Congresului al II-lea. Dacă adăugăm și pe membrii și candidații de partid proveniți din rîndurile muncitorilor și care dețin funcții în aparatul de stat și în economie, rezultă că procentul total al muncitorilor în partid este de 54,85 la sută. În același timp au fost primiți în partid numeroși țărani muncitori, intelectuali și alți oameni ai muncii, devotați cauzei socialismului. PARTIDUL INTRUCHEAZĂ TOT CE E MAI BUN ÎN POPORUL NOSTRU; EL ESTE ÎNIMA FIERBINTE ȘI CONȘTIINȚA POPORULUI, ÎNTELEPCIUNEA ȘI VOINTA SA COLECTIVĂ. (Aplauze entuziaste, îndelung repetate. Urale.)

Intransigent față de orice manifestări străine, față de orice devieri de la linia partidului, față de elementele cu stări de spirit anarhice, mic-burgheze, față de influențele dușmănoase, partidul și-a întărit continuu unitatea și coeziunea, curățindu-și rîndurile de elementele fracționiste, antipartinice.

Partidul desfășoară o muncă intensă de călire ideologică a membrilor de partid, de înarmare a lor cu învățătura marxist-leninistă și cu cunoașterea tezelor fundamentale ale politicii partidului, de educare a membrilor de partid în spiritul combativității față de orice denaturare sau deformare a teoriei marxist-leniniste, față de manifestările de oportunism, șovinism, naționalism, ca și față de orice alte influențe ale ideologiei burgheze. Datorită activității educative largi și multilaterale desfășurate de partid, a crescut nivelul politic și ideologic al membrilor săi, capacitatea lor de a rezolva sarcinile ce le revin în diferite sectoare ale construcției socialiste.

Aşa cum a subliniat Congresul al III-lea, PARTIDUL NOSTRU, LEGAT PRIN MII DE FIRE DE MASELE CELE MAI LARGI ALE POPORULUI, ESTE ASTĂZI MAI OMOGEN ŞI MAI UNIF IN JURUL COMITETULUI SĂU CENTRAL, CUM N-A FOST NICIODATĂ IN DECURSUL CELOR PATRU DECENII DE EXISTENŢĂ. (Aplauze furtunoase, ovații.)

SUB CONDUCEREA PARTIDULUI, SPRE NOI ŞI MĂREŢE VICTORII IN CONSTRUCŢIA SOCIALISTĂ

Tovarăşi,

O dată cu trecerea la făurirea societăţii socialiste, creşterea puternică a forţelor de producţie, dezvoltarea şi consolidarea relaţiilor de producţie socialiste au devenit sarcina centrală a partidului.

În elaborarea politicii sale economice, partidul s-a condus şi se conduce după indicaţia lui Lenin că „interesul principal şi fundamental al proletariatului după ce a cucerit puterea de stat este de a mări cantitatea de produse, de a sporii în proporţii uriaşe forţele de producţie ale societăţii”.¹

Crearea bazei tehnice-materiale a socialismului constituie temelia marilor prefaceri săvârşite în toate domeniile vieţii sociale de către oamenii muncii eliberaţi de exploatare.

În centrul activităţii partidului stă industrializarea socialistă — dezvoltarea cu precădere a industriei grele, cu pivotul ei, industria construcţiilor de maşini, capabilă să asigure înzestrarea cu maşini şi utilaje a tuturor ramurilor industriei, agriculturii, transporturilor.

Primatul producţiei mijloacelor de producţie creează condiţiile pentru dezvoltarea şi perfecţionarea neîncetată a producţiei socialiste, pe baza tehnicii celei mai înalte, pentru creşterea rapidă şi neîntreruptă a productivităţii

¹ V. I. Lenin, Opere, vol. 33, E.S.P.L.P. 1952, pag. 178.

muncii sociale — în ultimă instanţă chează victoria noii orinduirii —, pentru asigurarea unui belşug de bunuri materiale şi spirituale, în scopul satisfacerii tot mai depline a cerinţelor crescînde ale oamenilor muncii.

Încă în octombrie 1945, în raportul prezentat la Conferinţa naţională a Partidului Comunist Român, se sublinia că progresul ţării noastre este în directă şi nemijlocită legătură cu progresul industrializării, cu creşterea în ritm rapid a industriei grele — baza dezvoltării întregii economii.

Realizarea programului de transformare a României într-o ţară cu o industrie dezvoltată a devenit posibilă după naţionalizarea principalelor mijloace de producţie din industrie şi trecerea la economia planificată.

Infrîngînd prin muncă devotată şi eforturi perseverente greutăţile inerente începutului, clasa muncitoare, oamenii muncii, conduşi de partid, au ridicat în întreaga ţară sute de noi întreprinderi, înzestrate cu tehnica modernă, au imprimat un ritm înalt dezvoltării industriei şi celorlalte ramuri ale economiei. Numai în ultimii zece ani, industria şi-a sporit producţia de 3,5 ori, devenind factorul hotărîtor al avîntului întregii economii, dînd împreună cu construcţiile şi transporturile 57 la sută din venitul naţional.

Caracteristic dezvoltării industriei în anii de democraţie populară este ritmul rapid de creştere a producţiei. În timp ce în România burghezo-moşierească creşterea medie anuală a producţiei industriale în perioada 1929—1938 a fost de circa 4 la sută, în perioada 1951—1960 această creştere a fost de 13 la sută. În 1960, în mai puţin de 11 săptămîni a fost realizată o producţie egală cu întreaga producţie a anului 1938. (Aplauze.)

Schimbări esenţiale au intervenit în structura producţiei industriale; industria producătoare de mijloace

de producție dă astăzi peste 60 la sută din întreaga producție industrială a țării.

Producția industriei constructoare de mașini a crescut în ultimii 10 ani de 7 ori. A spărut și s-a dezvoltat producția în serie de utilaj petrolier, mașini-unelte, pentru prelucrarea metalelor, motoare cu combustie internă, mașini electrotehnice, producția de tractoare și mașini agricole, autocamioane, locomotive diesel electrice și altele. Ca urmare a îndeplinirii și depășirii planului de 10 ani de electrificare a țării, producția de energie electrică și termică a crescut de 4,2 ori; consumul de energie electrică pe fiecare muncitor industrial a sporit de la 2.323 kWh în 1950 la 4.924 kWh în 1960.

Înzestrarea industriei cu mașini moderne, extinderea mecanizării și automatizării proceselor de producție, ridicarea calificării muncitorilor au contribuit ca productivitatea muncii în industrie să crească de 2,2 ori în ultimii 10 ani.

Prin aplicarea perseverentă a politicii de repartiție rațională a forțelor de producție pe teritoriul țării, în regiuni în trecut rămase în urmă din punct de vedere economic — Moldova, Dobrogea, Oltenia, Regiunea Mureș-Autonomă Maghiară — s-au construit și se construiesc puternice complexe industriale, care schimbă harta economică a țării.

Avem acum condiții deosebit de prielnice pentru a merge mai departe. Planul de 6 ani, elaborat de Congresul al III-lea al partidului, reprezintă un mare program de luptă și de muncă al partidului, al întregului popor pentru creșterea continuă a forțelor de producție și încheierea procesului de tăuire a relațiilor de producție socialiste în întreaga economie, pentru desăvârșirea construcției socialiste. (Aplauze puternice, prelungite.)

Acest program prevede continuarea în ritm susținut a industrializării țării. Producția globală industrială va crește de 2,1 ori, cu un ritm mediu anual de circa 13 la sută, față de aproximativ 10 la sută în cei șase ani anteriori. În 1960, primul an al planului șesenal, producția industrială a sporit față de anul precedent cu aproape 17 la sută, realizându-se o creștere superioară celei prevăzute inițial; în primul trimestru al acestui an volumul producției industriale față de perioada corespunzătoare a anului 1960 a crescut cu 18 la sută, depășindu-se cu 4 la sută producția planificată. Aceste cifre confirmă una din cele mai importante legi ale economiei socialiste: continuitatea și ritmul înalt al creșterii producției sociale.

În cinstea glorioasei aniversări a partidului, colectivele întreprinderilor și-au luat angajamente să realizeze în acest an economii peste plan care însumează 1 miliard lei și beneficii peste cele planificate de 600 milioane lei.

Numeroasele angajamente, propunerile făcute pentru folosirea unor procedee tehnice superioare, menite să ridice calitatea produselor, realizările obținute în ultimele luni, dovedesc încă o dată spiritul de inițiativă creatoare, entuziasmul cu care oamenii muncii răspund chemărilor partidului, dragostea și atașamentul lor față de Partidul Muncitoresc Român. (Vii aplauze.)

Oțelarii, constructorii de mașini, minerii, petroliștii, muncitorii din industria bunurilor de consum și din alte ramuri, care și-au luat angajamente însușitoare și le înlăptuiesc cu succes, merită stima și mulțumirea fierbinte a întregului popor! (Aplauze însușite.)

Tovarăși,

C. Problema cea mai grea și complexă a construcției socialiste — trecerea țărânimii de la gospodăria mică bazată pe proprietatea privată la marea gospodărie

cooperatist-socialistă — se rezolvă cu succes de către partidul nostru; imensa majoritate a țărănimii s-a unit în gospodării colective și întovărășiri agricole. Chiaburimea, ultima clasă exploatare, a fost lichidată, punându-se astfel capăt și la sate exploatarea omului de către om. (Aplauze puternice.) Gospodăriile socialiste cuprindeau la 1 aprilie 1961 circa 85 la sută din suprafața arabilă a țării.

Se dezvoltă și se întăresc gospodăriile agricole de stat, care reprezintă sectorul fruntaș al agriculturii atât în ce privește folosirea tehnicii, producția realizată, cât și asigurarea fondului central al statului de produse agro-alimentare.

S-a accentuat procesul de transformare a întovărășirilor agricole în gospodării colective. În prezent, partidul îndreaptă eforturile principale în direcția întăririi economice-organizatorice și dezvoltării multilaterale a gospodăriilor agricole colective. Dezvoltarea proprietății obștești, și în primul rînd creșterea efectivelor de animale, perfecționarea organizării producției și a muncii vor asigura ridicarea tuturor gospodăriilor colective la nivelul celor fruntașe.

O dată cu extinderea sectorului socialist s-a ridicat nivelul tehnic al agriculturii, a crescut producția agricolă, a sporit numărul animalelor proprietate obștească, precum și al animalelor proprietate individuală a țăranilor cooperativizați. În perioada 1956—1960 producția de grâu a depășit producția anilor 1934—1938 cu 26 la sută, iar producția de porumb cu 24 la sută. A sporit, de asemenea, mult producția în 1960 față de 1938: la sfeclă de zahăr de 7 ori, la floarea-soarelui de 9 ori, la cartofi de 2,3 ori, la legume de 3,8 ori ș.a.

În același timp a crescut efectivul de animale. Cu toate acestea, numărul de animale la 100 ha este încă nesatisfăcător în raport cu posibilitățile agriculturii

noastre. Avem toate condițiile ca să realizăm sarcinile stabilite prin planul de 6 ani cu privire la creșterea efectivului de animale la 100 ha și a randamentului acestora, pentru a asigura sporirea într-un ritm mai accentuat a producției de carne, lapte și alte produse.

Ca urmare a creșterii producției și a productivității muncii în agricultură, an de an se realizează în tot mai bune condiții fondul central de produse agroalimentare: cereale, sfeclă de zahăr, floarea-soarelui, cartofi, carne, lapte ș.a., care asigură nevoile crescînde ale populației, aprovizionarea cu materii prime a industriei, creșterea rezervelor de stat și a disponibilului pentru export.

Hotărîtor pentru rezultatele obținute în construcția socialistă la sate a fost și este puternicul sprijin acordat țărănimii de statul democrat-popular prin credite, seminte, material săditor, animale de rasă, îngrășăminte, mijloacele mecanizate ale stațiunilor de mașini și tractoare.

Astăzi, pe ogoarele patriei lucrează 44.000 tractoare (fizice), circa 17.600 combine și aproape 34.000 semănători, toate produse de industria noastră socialistă; numărul specialiștilor cu pregătire medie și superioară din agricultură trece de 30.000. Prin cele 244 stațiuni de mașini agricole și tractoare, statul pune la îndemîna gospodăriilor agricole colective și întovărășirilor agricole, în condiții avantajoase, utilaj agricol modern.

Pînă în 1965, cînd se va încheia procesul de colectivizare în agricultură, oamenii muncii de la sate vor dispune de 100.000 de tractoare, peste 70.000 de semănători, peste 51.000 combine și alte mașini agricole; în 1965 se vor produce peste două milioane tone îngrășăminte minerale; ridicarea puternică a nivelului tehnic al agriculturii va ușura considerabil munca țăranilor și va asigura creșterea continuă a producției agricole. (Aplauze.)

În întâmpinarea aniversării partidului, numeroase gospodării agricole de stat, stațiuni de mașini și tractoare, gospodării agricole colective și întovărășiri au desfășurat o activitate susținută pentru a asigura în acest an creșterea în continuare a producției agricole.

Prin munca ei rodnică, țărănimea muncitoare își aduce contribuția la făurirea vieții noi, socialiste, în patria noastră.

În activitatea plină de entuziasm și abnegație ce se desfășoară în fabrici și uzine, gospodării agricole colective, gospodării agricole de stat, pretutindeni în țară se reflectă rezultatele uriașei activități organizatorice și educative a partidului, dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii, patriotismul fierbinte și devotamentul lor față de cauza socialismului. (Aplauze însușite.)

Tovarăși,

Lenin spunea că „numai socialismul va da posibilitatea de a răspîndi larg și de a subordona cu adevărat producția socială și repartitia produselor potrivit unor considerente științifice care să arate cum să se facă ca viața tuturor oamenilor muncii să fie cât mai ușoară și să le ofere posibilitatea unui trai înstărit. Numai socialismul poate înfăptui acest lucru. Și noi știm că el trebuie să înfăptuiască acest lucru, și în înțelegerea acestui adevăr constă întreaga greutate a marxismului și întreaga sa forță”¹. Succesele obținute în creșterea producției și ridicarea bunăstării poporului în țara noastră confirmă pe deplin această învățătură leninistă. (Aplauze puternice.)

Cei care au cunoscut vremurile întunecate ale trecutului își dau și mai bine seama decât generația tânără ce

progres impresionant a făcut poporul nostru în anii puterii populare.

În ultimii 10 ani, ca efect al măsurilor de creștere a salariilor și pensiilor, de reducere a prețurilor de vânzare, de introducere a alocației de stat pentru copii, sporirii producției și consumului de alimente, îmbrăcăminte și încălțăminte, creării unor tot mai bune condiții pentru odihna și îngrijirea sănătății, s-a ridicat simțitor nivelul de trai al oamenilor muncii. Salariul real a crescut cu aproape 85 la sută. În întreaga țară construcțiile de locuințe cunosc un puternic avânt.

Se îmbunătățesc continuu condițiile de viață ale țărănimii, crește consumul de produse agricole și industriale, ca urmare a sporirii producției și a veniturilor ei bănești. Țărănimea și-a construit în ultimii zece ani circa 700.000 case noi.

Au fost efectuate numeroase construcții de școli, cămine culturale, cinematografe, dispensare, case de naștere, care întregesc tabloul vieții noi a satelor noastre.

Una din cele mai de seamă cuceriri ale revoluției socialiste constă în aceea că cultura a devenit un bun al maselor populare, a pătruns în viața lor de zi cu zi. Fiecare cetățean al țării are posibilitatea să învețe, să se cultive, să-și dezvolte multilateral aptitudinile, să-și manifeste talentul și capacitatea creatoare.

— Prin reorganizarea și lărgirea învățămîntului de toate gradele, prin asigurarea bazei materiale — construirea de noi spații de învățămînt, laboratoare, cămine, cantine —, prin asigurarea școlilor cu personal didactic necesar, prin acordarea de burse, s-au creat mari posibilități ca tineretul să se bucure de binefacerile învățării, ca economia și cultura socialistă să dispună de cadre tot mai multe și mai bine pregătite.

Întreaga activitate cultural-educativă, cercetarea științifică, creația literară și artistică sînt orientate în strînsă

¹ V. I. Lenin, Opere, vol. 27, Editura politică, 1950, pag. 396—397.

legătură cu viața, cu cerințele desăvârșirii construcției socialiste.

Roadele acestei orientări se concretizează în tot mai multe lucrări valoroase, care se bucură de prețuirea oamenilor muncii și care constituie o contribuție importantă la opera de construire a socialismului.

Înăptuirea politicii partidului de dezvoltare a economiei naționale, de ridicare a nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii este nemijlocit legată de vasta activitate economică, organizatorică și cultural-educativă desfășurată de statul democrat-popular, de organele sale centrale și locale. Partidul se preocupă cu cea mai mare grijă de întărirea continuă a orinduirii noastre noi, de perfecționarea funcționării organelor de stat și a activității de conducere a economiei, de dezvoltarea democrației socialiste, prin atragerea tot mai largă a oamenilor muncii la conducerea treburilor obștești, sporirea rolului organizațiilor obștești în viața socială.

Pentru obținerea marilor succese în construcția societății socialiste, o imensă însemnătate are faptul că poporul român, ca și popoarele tuturor celorlalte țări socialiste, primește un ajutor frățesc, multilateral din partea Uniunii Sovietice și se bucură de roadele colaborării și specializării producției în cadrul lagărului socialist. (Aplauze puternice.) Partidul nostru, întregul nostru popor nutrește sentimente de profundă recunoștință pentru sprijinul cu adevărat internaționalist pe care-l primesc din partea marelui popor sovietic. (Aplauze îndelungate.)

Relațiile de colaborare și ajutor reciproc statornice între țările lagărului socialist contribuie la ridicarea tuturor țărilor socialiste către nivelul celor avansate, care și ele se dezvoltă continuu, în așa fel încât toate să intre mai mult sau mai puțin simultan în comunism. Această

legitate a sistemului socialist mondial constituie încă o expresie a superiorității socialismului, o cheazășie a victoriei sale în întrecerea economică pașnică cu sistemul capitalist. (Aplauze.)

Prefăcerile petrecute în structura economică a țării au dus și la schimbări corespunzătoare în structura socială a societății, în raportul dintre clase, în natura claselor sociale.

În procesul făuririi orinduirii socialiste a crescut ponderea clasei muncitoare în totalul populației, s-a întărit rolul ei conducător în stat. În perioada 1950—1960 numărul total al muncitorilor a crescut cu 86 la sută.

Socialismul transformă țărănimea într-o clasă nouă, țărănimea colectivistă, care-și organizează viața pe baza proprietății obștești asupra mijloacelor de producție, a muncii în comun și a repartiției după cantitatea și calitatea muncii depuse.

În procesul construcției socialiste, pe lângă vechea intelectualitate, care în covârșitoarea ei majoritate participă activ la dezvoltarea economică și culturală a țării, s-au format noi generații de intelectuali, trup din trupul poporului muncitor, toate laolaltă constituind detașamentul unic al intelectualității noastre.

Pe temelia trainică a acestei structuri noi a societății a apărut și se consolidează unitatea politică, morală și ideologică a întregului popor în jurul partidului, se întărește prietenia frățească a oamenilor muncii fără deosebire de naționalitate. (Aplauze puternice.)

Clasa muncitoare, țărănimea și intelectualitatea, unite prin interesele lor economice și politice, prin scopul lor comun, muncesc cu entuziasm și hotărâre pentru desăvârșirea construcției socialismului, pentru înflorirea patriei și bunăstarea poporului muncitor.

5.
PENTRU TRIUMFUL CAUZEI PĂCII
ȘI SOCIALISMULUI ÎN LUMEA ÎNTREAGĂ

Tovarăși,

Sărbătorim aniversarea a 40 de ani de la înființarea partidului în condiții internaționale caracterizate printr-un uriaș avânt al luptei popoarelor pentru pace, democrație și socialism. Pentru comuniști este un izvor de încredere și mândrie faptul că învățătura care-i călăuzește se dovedește singura justă, singura capabilă să descrie, din complexitatea evenimentelor sociale, direcția dezvoltării istorice, să dea o orientare clară luptei clasei muncitoare. Steagul marxism-leninismului unește astăzi o treime din populația planetei, este stindardul aspirațiilor fundamentale ale sutelor de milioane de oameni ai muncii din lumea întreagă. (Aplauze prelungite.)

a. Lumea socialismului a intrat într-o nouă etapă a dezvoltării sale, caracterizată prin înfăptuirea cu succes de către Uniunea Sovietică a sarcinilor construcției desfășurate a comunismului, trecerea unui șir de țări socialiste în etapa desăvârșirii socialismului. În epoca noastră lagărul socialist exercită influența determinantă asupra dezvoltării istorice, ceea ce creează posibilitatea ca problemele fundamentale ale omenirii să fie rezolvate într-un fel nou, potrivit intereselor popoarelor. (Aplauze.)

Măreția ideilor comunismului, umanismul lor profund apar tot mai clar omenirii prin succesele epocale obținute de poporul sovietic în realizarea planului septenal, se întruchiează în dezvoltarea vertiginoasă, neîntreruptă a forțelor de producție, în avântul fără precedent al științei și tehnicii, în ridicarea considerabilă a bunăstării materiale și nivelului de cultură al oamenilor sovietici. Deschiderea drumului spre adâncurile spațiului cosmic a stîrnit admirația tuturor popoarelor, care au văzut în această victorie a genului uman o expresie a străluci-

telor realizări ale poporului sovietic în construcția desăvârșită a comunismului. (Vii aplauze.)

Importante rezultate în opera de construcție a vieții noi obțin toate țările familiei frățești a lagărului socialist: se realizează mari progrese în toate domeniile, are loc un avânt general al economiei, înflorește cultura, crește nivelul de trai al poporului. Se perfecționează permanent diviziunea internațională a muncii, întemeiată pe principiile internaționalismului socialist, pe îmbinarea armonioasă a intereselor fiecărei țări socialiste în parte și ale sistemului socialist în ansamblu.

Superioritatea socialismului în întrecerea economică cu capitalismul își găsește expresie în ritmul înalt de dezvoltare a forțelor de producție, caracteristic lagărului socialist în ansamblul său. În perioada 1951—1960, ritmul mediu de creștere a producției industriale a fost în țările lagărului socialist de 13,6 la sută față de 4,9 la sută în țările capitaliste, adică de aproape trei ori mai mare.

Acest decalaaj devine și mai accentuat în anii din urmă; astfel, pentru perioada 1957—1960 ritmul mediu anual de creștere a producției industriale în țările socialiste a fost de 13,9 la sută față de numai 3,7 la sută în țările capitaliste. În acest răstimp volumul producției industriale a crescut în țările socialiste cu 68 la sută față de numai 15 la sută în țările capitaliste.

Ca rezultat al acestui ritm rapid, țările socialiste, deși cuprind o treime a populației globului și au pornit aproape toate de la un nivel redus de dezvoltare industrială, au ajuns în decursul unui singur deceniu (1950—1959) să-și sporească ponderea în producția mondială — la cărbune de la 28,2 la 49,8 la sută, la petrol de la 8,4 la 15 la sută, la oțel de la 19,2 la 30,9 la sută, la fontă de la 18,5 la 35,5 la sută.

Este de subliniat faptul că economia se dezvoltă într-un ritm înalt, atât în fiecare țară socialistă, cât și pe ansamblul lagărului socialist, în timp ce în sistemul capitalist, în cadrul ritmului general scăzut de dezvoltare economică, se manifestă stagnarea și scăderea producției în numeroase state dezvoltate și menținerea în stare de inapoiere, de către statele imperialiste, a unor țări slab dezvoltate și dependente.

În contrast cu dezvoltarea continuu ascendentă a țărilor socialiste, se accentuează declinul sistemului capitalist, fenomenele de putrefacție, parazitism și instabilitate ale economiei capitaliste.

În ultimii ani, ca urmare a îngustării accentuate a pieței interne și mondiale capitaliste, se manifestă din ce în ce mai acut nefolosirea cronică a capacităților de producție, îndeosebi în industria oțelului, a cărbunelui, în industria de automobile, textilă și altele, ceea ce agravează tot mai mult situația economică a țărilor sistemului mondial capitalist, cu toate consecințele sociale și politice legate de accentuarea fenomenelor crizei generale.

Zilele acestea, d-l Kennedy, președintele Statelor Unite ale Americii, cea mai puternică țară capitalistă, arăta: — citez — „este o ironie tragică a epocii noastre că în momentul în care forța economiei noastre a devenit cheia lumii libere — așa denumește el capitalismul — suferim de pe urma unui șomaj larg răspândit. Avem sectoare importante de depresiune economică, instalații industriale care funcționează într-un ritm încetinit, iar ritmul nostru de dezvoltare este inferior ritmului majorității celorlalte țări industriale”. Acesta și este adevărul: în țările capitaliste se văd simptomele unei noi depresiuni, iau proporții, fără precedent șomajul, inflația, dezechilibrul bugetar, se agravează caracterul anarhic al producției, lăta de ce burghezia monopolistă privește

cu o mare îngrijorare avântul neîntrerupt al economiei țărilor socialiste.

Evoluția evenimentelor confirmă intrarea capitalismului într-o nouă etapă a crizei sale generale, caracterizată prin creșterea impetuoasă a forței sistemului mondial socialist, îngustarea considerabilă a sferei de dominație a imperialismului, destrămarea sistemului colonial, agravarea continuă a tuturor contradicțiilor capitalismului.

Se ascut contradicțiile dintre marile monopoluri și masele largi populare, contradicțiile în cadrul burgheziei, precum și între monopolurile internaționale și între puterile imperialiste.

Tot mai hotărât se ridică la luptă pentru interesele lor vitale masele muncitoare, în trunte cu proletariatul. În țările capitaliste luptele și acțiunile revendicative ale oamenilor muncii se țin lanț, participanții la greve se numără, ca niciodată, cu milioanele, ramuri întregi de activitate economică sînt paralizate pe lungi intervale de timp. În Italia au luat parte în anul trecut la greve mai bine de 5.000.000 de oameni ai muncii, în cadrul „ofensivei de primăvară” au declarat grevă 4.000.000 de muncitori japonezi. Belgia, prezentată pînă deunăzi ca prototipul „statului bunăstării generale” și al „păcii sociale”, a fost zguduîta de uriașa grevă a celor peste 1.000.000 de muncitori. În Statele Unite ale Americii au avut loc anul trecut 3.300 greve, în Anglia numărul grevelor s-a ridicat la peste 2.400; față de 1958, numărul participanților la luptele greviste a crescut în 1960 de peste 2,5 ori, ajungînd la 53.000.000, o uriașă armată a muncii care s-a ridicat împotriva capitalului.

Crește lupta maselor largi populare pentru obiective cu caracter politic. În legătură cu puciul militar din Algeria, clasa muncitoare, oamenii muncii din Franța s-au ridicat în masă și, prin acțiuni hotărîte, culminînd cu uriașa grevă a celor 12 milioane de oameni, și-au

afirmat voința de luptă împotriva pericolului fascist, pentru apărarea libertăților democratice amenințate de forțele ultrareacționare. Sute de mii de cetățeni din Anglia, Japonia, Italia participă la marșurile de protest și demonstrațiile împotriva cursei înarmărilor și instalării de baze atomice; o luptă eroică duce poporul spaniol împotriva dictaturii lui Franco; se intensifică acțiunile curajoase ale patrioților portughezi, ale forțelor antifasciste din R. F. Germană. Niciodată în decursul istoriei lupta maselor populare pentru revendicări economice, pentru pace, democrație și progres social n-a cunoscut o asemenea amploare și intensitate ca în zilele noastre. Tot mai mult se confirmă aprecierile Consfăturii de la Moscova despre posibilitățile largi de făurire a unității de acțiune a tuturor detasamentelor oamenilor muncii în lupta pentru interesele lor vitale. (Aplauze.)

C. Destruămarea accelerată în ultimii ani a sistemului colonial constituie al doilea fenomen ca importanță istorică după formarea sistemului socialist mondial și a dat o grea lovitură imperialismului. Faptul că sute de milioane de oameni ai muncii au scuturat lanțurile robiei coloniale și iau parte activă la viața politică internațională constituie o mare victorie a tuturor popoarelor, a cauzei progresului în lumea întreagă. (Vii aplauze.)

Interesele întăririi păcii impun abolirea neîntârziată a ultimelor rămășițe ale colonialismului. Crecază grave primejdii pentru liniștea și securitatea internațională comploturile și acțiunile agresive prin care marile monopoluri se străduiesc să-și mențină vechile poziții și privilegii și să prelungească viața rînduielilor colonialiste. Tocmai concernele capitaliste care controlează întreaga producție minieră din Congo au regizat intervenția imperialistă împotriva tinerei Republici africane, au patronat asasinarea mișelească a lui Patrice Lumumba și înscău-

narea marionetelor docile ale colonialistilor în locul guvernului legal. Grupările monopoliste interesate în exploatarea miniere și petrolifere din Sahara stau în calea înlăptuirii dreptului poporului algerian de a-și hotărî singur soarta sa.

În ciuda tuturor uneltirilor imperialiste, lichidarea completă și definitivă a regimului colonial sub toate formele și manifestările sale constituie o necesitate obiectivă și este istoriceste inevitabilă. (Aplauze puternice.)

Tovarăși,

d. Problema fundamentală a zilelor noastre este asigurarea păcii. În condițiile actuale, cînd, datorită dezvoltării fără precedent a științei și tehnicii militare, un nou război mondial ar aduce omenirii distrugeri și pierderi incalculabile, comuniștii din lumea întreagă consideră ca îndatorirea lor supremă lupta pentru apărarea păcii, pentru înlăptuirea dezarmării, micșorarea încordării și dezvoltarea colaborării internaționale pe baza principiilor coexistenței pașnice.

Natura agresivă a imperialismului este neschimbată; s-a schimbat însă radical lumea în cadrul căreia acționează imperialismul, s-a schimbat raportul de forțe pe arena mondială. Niciodată în decursul istoriei nu s-au ridicat împotriva cercurilor agresive asemenea forțe uriașe cum sînt lagărul socialist, strîns unit, cu imensa lui forță politică, economică, tehnică-științifică și de apărare, numeroase state nesocialiste iubitoare de pace, clasa muncitoare internațională, mișcarea de eliberare națională, mișcarea mondială a luptătorilor pentru pace.

Politica Uniunii Sovietice și a celorlalte țări socialiste de apărare neobosită a păcii, de rezolvare pașnică, prin tratative, a problemelor litigioase răspunde intereselor vitale ale omenirii, care dorește fierbînte pacea. Iată în ce-și găsește izvorul aprobarea călduroasă și

sprijinul larg de care se bucură în rîndurile popoarelor lumii inițiativele politicii externe a statelor socialiste. (Aplauze.)

Sînt cunoscute criticile adresate de d-l Kennedy înaintea alegerilor prezidențiale din S.U.A. vechii administrații, a cărei politică a dus la o scădere fără precedent a prestigiului internațional al Statelor Unite ale Americii. În timpul campaniei electorale cit și în primele luări de poziție după alegeri, el a declarat că va continua politica realistă a lui Franklin Roosevelt, că va milita pentru „o pace trainică în lume, care să nu se clatine în pragul războiului”, că „va porni din nou în căutarea păcii” și va „netezi terenul tratativelor”, că dorește să se lăurească „nu un echilibru al forțelor, ci o lume nouă a legalității, în care cei tari să fie drepecți, cei slabi să fie în siguranță, iar pacea să fie apărată pe veci”. (Animație în sală.)

Potrivit acestor declarații s-ar fi putut aștepta ca instalarea sa la Casa Albă să ducă la o primenire a atmosferei internaționale de miasmele „războiului rece”. Dar acum pînă și oameni politici, comentatori de presă, personalități din cele mai diferite din Occident își exprimă fătis dezamăgirea față de politica noii administrații.

Intervenția armată împotriva Cubei a provocat nu numai în America latină, ci și în numeroase alte țări ale lumii un val de indignare și minie împotriva Statelor Unite, ca mare putere care a patronat și organizat atacarea micului popor cuban, ce-și apără dreptul de a dispune singur de propria sa soartă.

Atitudinea fermă a Uniunii Sovietice și a celorlalte țări socialiste, solidaritatea manifestată de toate popoarele iubitoare de libertate au constituit un sprijin moral și politic în lupta eroicului popor cuban, care s-a ridicat ca unul și a respins vitejește pe agresori. (Vii aplauze.)

Este îngrijorător că și după înfrîngerea agresiei împotriva Cubei, personalități oficiale din S.U.A. prolează tăciș noi amenințări împotriva poporului cuban.

Nu dorim să dăm lecții nimănui, dar trebuie să subliniem că cei care refuză să țină seama de realități, care ignorează dreptul popoarelor de a dispune singure de soarta lor și intervin în treburile interne ale acestora vor avea de înregistrat noi eșecuri și mai grave.

Împreună cu toate țările socialiste, cu toate popoarele iubitoare de libertate, cu întreaga omenire progresistă sîntem din toată inima alături de lupta eroică a poporului Cubei pentru apărarea cuceririlor sale revoluționare, pentru dreptul sacru de a fi stăpin al destinului său. (Aplauze prelungite, furtunoase.)

Viața dovedește că teza cu privire la posibilitatea zădărnirii aventurilor agresive ale imperialiștilor nu este o formulă abstractă, ci concluzia analizei științifice a realităților esențiale ale lumii contemporane, în primul rînd a noului raport de forțe. Pe măsură ce devine și mai puternic frontul păcii, în frunte cu uriașul lagăr al statelor socialiste, strîns unite, cresc posibilitățile de înfrînare a agresorilor imperialiști, de preîntîmpinare a unui nou război mondial.

Conștiente de primejdii pe care le implică pentru pace aventurile agresive ale cercurilor imperialiste, țările socialiste urmăresc cu vigilență desfășurarea vieții internaționale, depun eforturi neobosite pentru soluționarea pașnică a problemelor litigioase, pentru destindere internațională, luînd totodată măsurile necesare pentru asigurarea securității popoarelor lor și pentru întărirea păcii în lume.

Muncind pentru întărirea patriei socialiste, pentru dezvoltarea economică și consolidarea continuă a orînduirii democrat-populare, sudind tot mai mult unitatea moral-politică în jurul partidului, poporul nostru răs-

punde în același timp îndatoririi sale internaționaliste de a contribui la creșterea forțelor lagărului socialist — principalul reazem al păcii în lume. (Aplauze puternice.)

Alături de celelalte țări socialiste, Republica Populară Română duce o politică de apărare fermă a păcii, de micșorare a încordării internaționale și de promovare a coexistenței pașnice. Purtătorul de drapel și inițiatorul acestei politici, care exprimă interesele fundamentale ale poporului român, antrenat într-o vastă operă constructivă, este partidul nostru — Partidul Muncitoresc Român. (Aplauze entuziaste, îndelung repetate.)

Republica Populară Română, în strînsă unitate cu celelalte țări ale familiei frățesti a lagărului socialist, aduce o contribuție proprie, activă la întărirea forțelor socializmului și păcii. Țara noastră sprijină cu hotărîre propunerile istorice ale Uniunii Sovietice îndreptate spre realizarea dezarmării generale și totale cu asigurarea celui mai strict control internațional, se pronunță cu hotărîre pentru încheierea tratatului de pace cu cele două state germane și transformarea Berlinului occidental într-un oraș liber, demilitarizat, susține propunerile și inițiativele altor state iubitoare de pace, îndreptate spre destinarea internațională.

Pe baza principiilor coexistenței pașnice se dezvoltă continuu relațiile politice, economice și culturale ale României cu țări avînd diferite orînduiri social-politice.

Vom întreprinde și pe viitor acțiuni neobosite pentru a contribui la însănătoșirea climatului internațional, la statornicirea unor relații de bună vecinătate și de colaborare între state.

România își va aduce și pe viitor întregul său aport la întărirea înțelegerii și prieteniei între popoare, la lupta pentru triumful măreței cauze a păcii. (Vii aplauze.)

Tovarăși,

l. De-a lungul întregii sale existențe, partidul nostru a educat pe comunisti, pe oamenii muncii în spiritul internaționalismului proletar, a cultivat în rîndurile membrilor de partid conștiința faptului că ei sînt totodată militanți ai mării familii a partidelor marxist-leniniste din lumea întreagă, ostași ai armatei comunismului mondial. (Aplauze puternice.)

Această mișcare reprezintă cea mai influentă forță politică a timpului nostru, cel mai important factor al progresului social. Cu 41 de ani în urmă, în lume existau doar 6 partide comuniste (în afara Partidului bolșevic). Azi, în 87 de țări de pe toate continentele lumii există partide comuniste și muncitorești; ele reprezintă o mare forță, numărînd peste 36 milioane de membri și mobilizînd sute de milioane de oameni ai muncii în lupta pentru pace, democrație și socialism. (Aplauze îndelungate.)

Este greu, tovarăși, să exprimi sentimentele de emoție și mîndrie pe care le-am resimțit la Consfătuirea de la Moscova din 1960 a reprezentanților partidelor frățesti, cel mai larg și mai reprezentativ for internațional din cîte a cunoscut istoria mișcării muncitorești, imagine vie a uriașei forțe a mișcării comuniste mondiale. (Vii aplauze.)

În Consfăturile partidelor comuniste și muncitorești din 1957 și 1960 și-a găsit expresie activitatea ideologică vastă a mișcării comuniste, care îmbogățește neîncetat tezaurul gîndirii marxist-leniniste și al experienței revoluționare a clasei muncitoare internaționale.

Hotărîrile istorice ale celui de-al XX-lea și XXI-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice au constituit un neprețuit ajutor ideologic pentru toate partidele comuniste și muncitorești, au contribuit la dezvoltarea și aplicarea consecventă a principiilor leniniste în

viața și activitatea partidelor, în relație dintre partidele comuniste și dintre țările socialiste. Întreaga politică a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, a Comitetului său Central, în frunte cu tovarășul Hrușciov, reprezintă o strălucită manifestare a marxism-leninismului creator în acțiune, este un exemplu de slujire a intereselor poporului, a intereselor cauzei păcii și socialismului în lumea întreagă. (Aplauze furtunoase. Urale.)

Conștient de răspunderea ce-i revine față de soarta propriului popor, față de mișcarea comunistă internațională, partidul nostru își îndeplinește cu hotărîre îndatoririle sale internaționaliste, militînd cu fermitate și perseverență pentru întărirea continuă a unității lagărului socialist și a coeziunii mișcării comuniste mondiale.

În zilele noastre apare mai evident ca oricînd superioritatea marxism-leninismului asupra feluritelor „sisteme filozofice” ale ideologilor burgheziei — concepții nepuținicioase să dea o interpretare justă evenimentelor, să prevadă cursul evoluției istorice. În zadar cheltuiesc marile monopoluri sute de milioane de dolari pentru organizarea a diferite „trusturi ale creierului”, pentru înjghebarea a felurite „fundații” și „institute” de combatere a comunismului; toate acestea nu pot ascunde sterilitatea sistemului capitalist pe plan ideologic, nu pot împiedica adîncirea continuă a crizei ideologiei burgheze.

Pînă și adepții dintre cei mai înfocați ai anticomunismului dau alarma că în arsenalul teoretic al ideologiei burgheze nu se găsesc idei care să poată fi contrapuse cu eficacitate marxismului, să stăvilească forța de atracție a acestuia. „Nu avem feluri care să unească poporul”, „nu avem idealuri în stare să atragă masele” — se lamentează ei. „Comunismul este una din cele mai plauzibile și convingătoare idei din istoria omenirii” — constată ziarul burghez englez „The Guardian”. „...Primejdia care amenință acum Occidentul în America latină și Africa

— scrie ziarul — nu este o intervenție sovietică directă și nici măcar o conspirație comunistă uneită pe furis. Primejdia reală este că latino-americanii și africanii ar putea hotărî în mod deliberat că imaginea comuniștilor despre lumea lor este mai adevărată și mai promițătoare decît cea a Occidentului”.

Într-adevăr, ingrătă sarcină le revine economiștilor, filozofilor, publiciștilor burghezi! Ce idei să nascăcească pentru a demonstra superioritatea „sistemului inițiativei private” — cînd principalele țări capitaliste înregistrează recorduri de șomaj, cînd economia lumii capitaliste bate pasul pe loc, în timp ce țările socialiste înaintează cu pași repezi pe calea înfloririi economiei și culturii? Ce artificii ideologice pot convinge pe oamenii muncii de „virtuțile” unei orînduiri a cărei lege și morală supremă este jefuirea celor mulți, aruncarea pe spațele lor a poverii crizelor și cursei înarmărilor și asigurarea de profituri fabuloase unui mănunchi de magnati, — cînd socialismul arată că se poate trăi altfel, fără exploatare, folosindu-se toate resursele societății pentru bunăstarea celor ce muncesc?

Criza ideologiei burgheze nu se datorește unor factori de conjunctură, unei situații de moment, ci reprezintă rezultatul necesar al evoluției unui sistem social perimat, condamnat de istorie la o inevitabilă pieire.

Militînd cu perseverență împotriva influențelor ideologiei burgheze, partidele comuniste și muncitorești apără ca lumina ochilor puritatea învățăturii marxist-leniniste, demască neobosit oportunismul și reformismul, desfășoară o luptă hotărîtă împotriva revizionismului ca pericol principal în mișcarea muncitorească internațională, combat dogmatismul și sectarismul.

Forța partidelor comuniste stă în fidelitatea nestrămutată față de mărețea noastră învățătură marxist-leninistă.

care reflectă legile obiective ale dezvoltării sociale, interesele vitale ale popoarelor și cerințele progresului istoric al umanității. (Aplauze prelungite.)

Trăim vremuri minunate în care prind viață sub ochii noștri visurile a generații de luptători revoluționari. Socialismul a devenit o realitate vie pe un teritoriu imens, care se întinde de la Pacific la Elba. În locul vechilor imperii coloniale au apărut zeci de noi state independente. Mișcarea comunistă mondială se afirmă ca o puternică forță motrice a dezvoltării sociale. Întreaga desfășurare a istoriei în cei mai bine de 110 ani de când Marx și Engels au adresat înălțătorul chemare „Proletari din toate țările, uniți-vă!” confirmă justetea genialelor idei ale marxismului. (Vii aplauze.)

Cu 40 de ani în urmă, delegații la primul Congres al Partidului Comunist din România, încadrați de baionetele jandarmilor care-i arestaseră, intonau „Internaționala”. Azi, steagul glorios al partidului, care nu s-a plecat niciodată în fața dușmanului, flutură biruitor deasupra României socialiste. (Aplauze puternice, îndelung repetate.) N-au fost zadarnice jertfele, sacrificiile alților ani de aprigă luptă de clasă. Oropsii soartei, cei jefuiți și exploatați la sînge de capitaliști și moșieri, cei care ieri — cum spune cîntecul — nu erau nimic pe lume, sînt azi totul, sînt stăpîniți țării și ai soartei lor. (Aplauze entuziaste. Urale.)

În această zi de aniversare sărbătorească, adresăm un fierbinte salut de luptă partidului tăruit de Lenin, gloriosului Partid Comunist al Uniunii Sovietice, partidelor irărești din țările socialiste, partidelor comuniste și muncitorești din toate țările. (Aplauze furtunoase.) Transmitem oamenilor muncii de pretutindeni salutul nostru internaționalist — expresie a solidarității cu lupta lor pentru pace, democrație și progres social. (Aplauze puternice, îndelungate.)

PĂȘIM ÎN AL CINCILEA DECENIU DE EXISTENȚĂ A PARTIDULUI ÎNSUFLEȚITI DE OBIECTIVUL MĂREȚ AL DESĂVÎȘIRII CONSTRUCȚIEI SOCIALISTE ÎN ȚARA NOASTRĂ. SUB CONDUCEREA SA ÎNCERCATĂ, POPORUL MUNCITOR VA FAURI VICTORIA DEPLINĂ A SOCIALISMULUI ȘI COMUNISMULUI ÎN SCUMPA NOASTRĂ PATRIE! (Aplauze entuziaste, prelungite.)

CAUZA COMUNISMULUI ȘI A PĂCII ESTE INVINCIBILĂ, EA VA TRIUMFA ÎN MOD ÎNEVITABIL ÎN LUMEA ÎNTREAGĂ! (Aplauze furtunoase, urale. Întreaga sală, în picioare, ovășionează minute în șir. În sală răsună lozinci: „Trăiască Partidul Muncitoresc Român și Comitetul său Central, în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej!”, „Trăiască detașamentul de frunte al mișcării comuniste internaționale — Partidul Comunist al Uniunii Sovietice!”, „Trăiască unitatea lagărului socialist și a mișcării comuniste internaționale!”, „Trăiască pacea în lumea întreagă și cei ce luptă pentru ea!”. Din miile de piepturi izbucnesc noi urale. Se scandează îndelung : P.M.R.)

* Dat în cuțes 8.05.1967. Bun de Upar 8.05.1967. A-
părut 1967. Tiraj 263.200 broșate + 2.000 legate. Hi-
lie Upar de 59 g/m², 540×340/95. Calf editoriale
2,09. Cofl de Upar 3, C.2. pentru bibliotecă
SCP(R)—2—R.

Intreprinderea poligrafică Combinatul Poligrafic
Casa Științei, Piața Științei, București, R.P.R.,
comanda nr. 5.100/30.738